

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane
Predsjednik

15.2.2022

g. Johan Van Overtveldt
Predsjednik
Odbor za proračune
BRUXELLES

Predmet: Mišljenje o smjernicama za proračun za 2023. – dio III. (2021/2226(BUI))

Poštovani g. predsjedniče,

Poštovani g. Van Overtveldt,

Koordinatori Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (ENVI) odlučili su 30. studenoga 2021. da će odbor ENVI svoje mišljenje o smjernicama za proračun za 2023. – dio III. (2021/2226 (BUI)) iznijeti u obliku pisma. Stoga dopustite da Vam, kao predsjednik odbora ENVI i stalni izvjestitelj za proračun, doprinos odbora ENVI dostavim u obliku stavaka rezolucije, koje je odbor ENVI usvojio na svojoj sjednici¹ od 10. veljače 2022. i za koje ljubazno tražim da ih Vaš odbor uzme u obzir:

- ističe da nas je druga godina pandemije bolesti COVID-19 podsjetila da Unija mora

¹ Na konačnom glasovanju nazočni su bili: Pascal Canfin (predsjednik), Bas Eickhout (potpredsjednik), César Luena (potpredsjednik), Dan-Ștefan Motreanu (potpredsjednik), Nikos Androulakis, Mathilde Androuët, Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Monika Beňová, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Anna Deparnay-Grunenberg, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Cyrus Engerer, Eleonora Evi, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Malte Gallée, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Martin Hojsík, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Karin Karlsbro, Billy Kelleher, Petros Kokkalis, Athanasios Konstantinou, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Esther de Lange, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Joëlle Mélin, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, João Pimenta Lopes, Jessica Polfjärd, Stanislav Polčák, Nicola Procaccini, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Rob Rooker, Sándor Rónai, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyragi, Linea Sogaard-Lidell, Róza Thun und Hohenstein, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Edina Tóth, Idoia Villanueva Ruiz, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Michal Wiezik, Tiemo Wölken i Anna Zalewska

ostati predana postizanju pravednog, otpornog, održivog i socijalno pravednog oporavka za sve u okviru proračuna Unije za 2023. kojim se ubrzava dvostruka tranzicija te da mora dovršiti revidirani okvir za klimatske, energetske i okolišne ciljeve Unije za 2030., uključujući zaustavljanje i smanjenje gubitka biološke raznolikosti, rješavanje pitanja energetske siromaštva i cilj postizanja klimatske neutralnosti EU-a najkasnije do 2050.;

- naglašava da bi proračun Unije za 2023. trebao biti usklađen s obvezama Unije u okviru Pariškog sporazuma i, uzimajući u obzir rezultate Konferencije UN-a o klimatskim promjenama (COP 26) 2021. i Klimatskog pakta iz Glasgowa, posebno u kontekstu cilja da se povećanje temperature ograniči na 1,5 stupnjeva, kako su u Glasgowu istaknuli svjetski čelnici, i rasprave o paketu „Spremni za 55 %”, koji je potreban kako bi se povećale ambicije Unije utvrđene u Europskom zakonu o klimi, osigurati socijalnu uključenost i regionalnu koheziju radi postizanja pravedne tranzicije; poziva sve stranke UNFCCC-a da povećaju razinu klimatskih ambicija prije konferencije COP 27; naglašava da bi proračun Unije za 2023. također trebao biti usklađen s ciljevima za 2030. i dugoročnom vizijom za 2050. o načinu života koji poštuje granice našeg planeta, utvrđenih u Osmom programu djelovanja za okoliš;
- ističe važnost postizanja integracije ciljeva u području klime i biološke raznolikosti²; ističe da bi se potpora trebala pružiti aktivnostima koje su u skladu s načelom „ne nanosi bitnu štetu”; podsjeća da je stajalište odbora ENVI od 5. rujna 2019. bilo da se postavi cilj od 40 % za uključivanje klimatskih pitanja u višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2021. – 2027.; podupire cilj potrošnje u području klime od najmanje 30 % ukupnog proračuna Unije i rashoda Instrumenta Europske unije za oporavak; ustraje u tome da se u najmanju ruku ostvari taj cilj i poziva na učinkovito ulaganje napora počevši od prve godine VFO-a kako bi se postigla ta razina potrošnje; naglašava da Osmi program djelovanja za okoliš zahtijeva utvrđivanje roka za postupno ukidanje subvencija za fosilna goriva, u skladu s ambicijom da se globalno zagrijavanje ograniči na 1,5 °C;
- ustraje u potrebi za transparentnim praćenjem rashoda povezanih s klimom i biološkom raznolikošću te očekuje da će Komisija pružiti pouzdane, transparentne i sveobuhvatne metodologije kako bi se to postiglo; prima na znanje novi „mehanizam za prilagodbu klimatskim promjenama” koji se može pokrenuti za izmjenu potrošnje u slučaju nedovoljnog napretka; pozdravlja komunikaciju o okviru uspješnosti proračuna EU-a u sklopu VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. u kojoj se definiraju klimatski pokazatelji EU-a; sa zanimanjem iščekuje godišnja savjetovanja o klimatskim ciljevima, kako je predviđeno Međuinstitucijskim sporazumom³;
- naglašava potrebu za kontinuiranim radom na postizanju razine potrošnje povezane s biološkom raznolikošću od 7,5 % VFO-a u 2024. i 10 % u 2026. i nakon toga, te poziva da se cilj od 10 % biološke raznolikosti ostvari što je prije moguće od 2021. nadalje, kao što je već zatraženo u izvješću Parlamenta iz lipnja 2021. naslovljenom „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.: Vraćanje prirode u naše živote”, te na sjednici odbora

² 30 % rashoda Unije namijenjeno za klimatske ciljeve i godišnje razine potrošnje za biološku raznolikost od najmanje 7,5 % 2024., uz povećanje na 10 % 2026. i 2027.

³ Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32020Q1222\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32020Q1222(01)))

ENVI u veljači 2021.;

- podsjeća na potrebu da se u proračunu Unije za 2023. dodijele dostatni resursi, što se odnosi i na osoblje, za provedbu strategije za bioraznolikost do 2030., strategije „od polja do stola”, akcijskog plana za kružno gospodarstvo, strategije održivosti u području kemikalija i akcijskog plana za nultu stopu onečišćenja; u skladu s time poziva na povećanje proračunske potpore za novi program LIFE i Fond za pravednu tranziciju, kao i sve druge programe kojima se podupire i štiti očuvanje prirode; potiče Komisiju da pri izradi i provedbi buduće metodologije za rashode povezane s klimom i biološkom raznolikošću te programa za ekologiju uzme u obzir tematsko izvješće br. 16/2021⁴ Europskog revizorskog suda;
- poziva Komisiju da zajamči da države članice pravilno osmišljavaju i dodjeljuju odgovarajuća sredstva za programe za ekologiju u strateškim planovima u okviru ZPP-a kako bi se osiguralo postizanje zelenih ambicija u okviru europskog zelenog plana i u provedbi zelene strukture ZPP-a;
- kako bi Unija mogla odgovoriti na hitne situacije kao što su nedavne poplave, požari, pandemija i drugi nepredviđeni događaji, trebalo bi osigurati odgovarajuće financiranje Mehanizma Unije za civilnu zaštitu;
- pandemija bolesti COVID-19 naglašava važnost javnog zdravlja te cjenovno pristupačnih i dostupnih usluga skrbi; nadalje, ističe koliko je važno u proračunu Unije za 2023. povećati razinu potpore europskoj zdravstvenoj uniji uz program „EU za zdravlje”; naglašava važnost povećanja održivosti i otpornosti zdravstvenih sustava uz istodobno smanjenje razlika u jednakom i pravednom pristupu zdravstvenoj skrbi; izražava žaljenje zbog toga što je 2,8 milijardi EUR iz programa „EU za zdravlje” već namijenjeno HERA-i, što dovodi do manjeg udjela za druge važne mjere i inicijative; naglašava da bi rashodi za zdravstvo trebali slijediti pristupe „jedno zdravlje” i „zdravlje u svim politikama”; naglašava da bi trebalo dodijeliti dostatna sredstva za povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj u području zdravstva, među ostalim u poboljšanju pripravnosti za pandemije i upravljanja njima, te da bi se nove zdravstvene inicijative ili inicijative u nastajanju, uključujući Europsko tijelo za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize (HERA), trebale financirati dodatnim sredstvima, a ne iz postojećih programa; poziva na jamčenje transparentnosti u ugovorima o predviđenoj kupoprodaji cjepiva i povezanim rashodima;
- pozdravlja dogovor suzakonodavaca o poboljšanju mandata Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) kojim će se Centru omogućiti praćenje kapaciteta zdravstvenih sustava i organiziranje posjeta radi pružanja dodatne potpore aktivnostima planiranja nacionalne pripravnosti i odgovora; podsjeća na pouku izvučenu iz pandemije bolesti COVID-19 da je potrebno povećati osoblje i resurse Centra kako bi se osigurala bolja pripravnost na pandemije i upravljanje njima;
- nadalje, pozdravlja dogovor koji su postigli Parlament i Vijeće o proširenju mandata Europske agencije za lijekove (EMA) kako bi se bolje odgovorilo na javnozdravstvenu krizu i spriječile nestašice lijekova i medicinskih proizvoda; u tom smislu poziva na povećanje sredstava za provedbu novih zadaća Agencije, posebno na razini osoblja;
- podsjeća da druge agencije Unije koje su u nadležnosti Odbora za okoliš, javno zdravlje

⁴ Tematsko izvješće 16/2021: Zajednička poljoprivredna politika i klima: polovica financijskih sredstava EU-a predviđenih za klimu troši se u okviru ZPP-a, ali se emisije iz poljoprivrede ne smanjuju

i sigurnost hrane (ECHA, EEA i EFSA) moraju primiti odgovarajuću financijsku potporu kako bi ispunile svoje ključne mandate i istodobno osigurale troškovno učinkovitu koordinaciju rada različitih agencija; ističe da se uspješno upravljanje pandemijom bolesti COVID-19 i ciljevi europskog zelenog plana ne mogu postići ako u tim agencijama nema dovoljno osoblja;

- poziva na to da se u proračunu Unije za 2023. Komisija, države članice i globalni partneri podrže u tome da svim ljudima diljem svijeta osiguraju brz, jednak i cjenovno pristupačan pristup cjepivima i liječenjima u vezi s COVID-om 19 čim postanu dostupni; naglašava da je jedan od najboljih načina za borbu protiv novih varijanti bolesti COVID-19 proširenje cijepljenja diljem svijeta i jačanje sustava javne zdravstvene skrbi; naglašava važnost dugoročne, usklađene i koordinirane strategije za nove varijante bolesti COVID-19 koje izazivaju zabrinutost; ponavlja da je potrebno osigurati ravnopravan pristup cjenovno pristupačnim lijekovima unutar EU-a i podupire kolektivne pregovore o cijenama lijekova s farmaceutskom industrijom;
- naglašava važnost sustava vlastitih sredstava kojim se može doprinijeti ciljevima Unije u području zdravlja, okoliša i klime.

Slično sam pismo poslao g. Štefănuți, glavnom izvjestitelju za proračun za 2023.

S poštovanjem,

Pascal CANFIN